

รายงานสรุปผลการประเมินโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ระดับเขต

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่..... จังหวัด.....

การประเมินผลโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ปี 2566 เป็นการเก็บข้อมูลจากเกษตรกรผู้นำที่เข้ารับการอบรม โครงการ ศพก. ปี 2566 รวมทั้งสิ้นจำนวน ราย จากทั้งหมด (จำนวน จังหวัด) สรุปข้อมูลได้ 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรผู้นำที่เข้ารับการอบรม

ตารางที่ 1.1 ข้อมูลทั่วไป

รายการ	จำนวน	หน่วย	ร้อยละ
เพศ			
ชาย	ราย
หญิง	ราย
อายุ			
มากที่สุด	ปี	
น้อยที่สุด	ปี	
เฉลี่ย	ปี	
ระดับการศึกษา			
ไม่สำเร็จการศึกษา	ราย
ประถมศึกษา	ราย
มัธยมศึกษาตอนต้น	ราย
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	ราย
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	ราย
ปริญญาตรี	ราย
ปริญญาโท	ราย
ปริญญาเอก	ราย

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

ตารางที่ 1.2 การประกอบอาชีพหลักและประสบการณ์

รายการ	จำนวน	หน่วย	ร้อยละ
อาชีพหลัก			
ในภาคการเกษตร			
เกษตรกร	ราย
รับจ้างการเกษตร	ราย
นอกภาคการเกษตร			
รับจ้างนอกภาคการเกษตร	ราย
ทำงานประจำ	ราย
ธุรกิจส่วนตัว	ราย
ประสบการณ์ทำอาชีพเกษตร			
มากที่สุด	ปี	
น้อยที่สุด	ปี	
เฉลี่ย	ปี	

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

ตารางที่ 1.3 การถือครองที่ดินและระบบชลประทานในพื้นที่เกษตร

รายการ	เกษตรกร		พื้นที่ถือครอง		
	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ทั้งหมด (ไร่)	เฉลี่ย (ไร่)	ร้อยละ
การถือครองที่ดินในภาคการเกษตร					
ตนเอง/คู่สมรส
เช่า
ทำฟรี
ระบบชลประทานในพื้นที่เกษตร					
ในเขตชลประทาน
นอกเขตชลประทาน

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

หมายเหตุ : • เกษตรกร 1 ราย สามารถมีการถือครองที่ดินได้มากกว่า 1 แปลง

ตารางที่ 1.4 การเป็น Smart Farmer (SF)

รายการ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	รายการ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ก่อนเข้าร่วมโครงการ					
เป็น SF	ไม่เป็น SF
หลังเข้าร่วมโครงการ					
เป็น SF	ไม่เป็น SF

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

ตารางที่ 1.5 การเป็นสมาชิกแปลงใหญ่

รายการ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	รายการ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ก่อนเข้าร่วมโครงการ					
เป็นสมาชิกแปลงใหญ่	ไม่เป็นสมาชิกแปลงใหญ่
1) ข้าว			
2) พืชไร่			
3) ไม้ยืนต้น			
4) ผัก/สมุนไพร			
5) ไม้ผล			
6) หม่อนไหม			
7) ไม้ดอกไม้ประดับ			
8) ปศุสัตว์			
9) ประมง			
10) แมลงเศรษฐกิจ			
11) อื่นๆ (นาเกลือ)			
หลังเข้าร่วมโครงการ					
เป็นสมาชิกแปลงใหญ่	ไม่เป็นสมาชิกแปลงใหญ่
1) ข้าว			
2) พืชไร่			
3) ไม้ยืนต้น			
4) ผัก/สมุนไพร			
5) ไม้ผล			
6) หม่อนไหม			
7) ไม้ดอกไม้ประดับ			

หลักสูตร/วิชา	จำนวนเกษตรกร ที่นำความรู้ไปปฏิบัติ		การนำความรู้ไป ปฏิบัติ (ร้อยละ)		ผลจากการนำไปปฏิบัติ (ร้อยละ)			
	(ราย)	(ร้อยละ)	นำไปใช้ ทั้งหมด	นำไปใช้ บางส่วน	ดี	พอใช้	ไม่ดี	อยู่ ระหว่าง รอผล
2) หลักสูตรหลัก								
2.1) การลดต้นทุน
2.2) การเพิ่มผลผลิต
2.3) การพัฒนาคุณภาพผลผลิต/ การจัดทำมาตรฐานการผลิต
2.4) การจัดการโรคและแมลงศัตรูพืช
2.5) การแปรรูป/การเพิ่มมูลค่าผลผลิต
2.6) การจัดการด้านการตลาด
2.7) ความรู้ด้านการเกษตรทั่วไป
3) หลักสูตรเสริม								
3.1) การบริหารจัดการกลุ่ม/สหกรณ์
3.2) การจัดทำแผนการเกษตร
3.3) การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า
3.4) อาชีพเสริมเพิ่มรายได้
3.5) อื่นๆ
4) ศึกษาดูงาน								
.....

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

หมายเหตุ : • เกษตรกร 1 ราย สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

• หลักสูตรเสริม ข้อ 3.5) อื่นๆ ได้แก่ (ระบุ).....

.....

.....

ตารางที่ 2.3 (ต่อ) ความรู้ที่ได้จากการเข้ารับการอบรม/ดูงาน สามารถทำให้ตนเองหรือชุมชนเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

กิจกรรม (ด้านปศุสัตว์/ประมง)	จำนวนเกษตรกรที่นำความรู้มาใช้	
	(ราย)	(ร้อยละ)
โคเนื้อ
โคนม
ไก่พื้นเมือง
ไก่เนื้อ
ไก่ไข่
แกะ
แพะ
กระบือ
ปลานิล
ปลาดุก
ปลากะพง
ปลาตะเพียน
กุ้ง
ปู
จิ้งหรีด
หม่อนไหม
อื่นๆ

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

หมายเหตุ : • เกษตรกร 1 ราย สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

- กิจกรรมอื่นๆ (ด้านพืช) ได้แก่ (ระบุ).....
- กิจกรรมอื่นๆ (ด้านปศุสัตว์/ประมง) ได้แก่ (ระบุ).....

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้น ก่อน - หลัง เข้าร่วมการอบรมโครงการ ศพก. ปี 2566

ตารางที่ 3.1 การรับรองมาตรฐานผลผลิต/ผลิตภัณฑ์ ของเกษตรกรที่เข้ารับการอบรม

กิจกรรม	จำนวนเกษตรกร ก่อนเข้าร่วมโครงการ		เปรียบเทียบผล		จำนวนเกษตรกร หลังเข้าร่วมโครงการ	
	(ราย)	(ร้อยละ)	(ราย)	(ร้อยละ)	(ราย)	(ร้อยละ)
การรับรองมาตรฐานผลผลิต/ผลิตภัณฑ์						
1) ไม่มี	หลังเข้าร่วมโครงการ การรับรองมาตรฐาน ผลผลิต/ผลิตภัณฑ์ ของเกษตรกร ทั้งหมดเพิ่มขึ้น
2) GAP
3) เกษตรอินทรีย์
4) PGS
5) GMP
6) ฮาลาล
7) มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)
8) อื่นๆ

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

หมายเหตุ : • เกษตรกร 1 ราย สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

- มาตรฐานผลผลิต/ผลิตภัณฑ์ อื่นๆ ได้แก่ (ระบุ).....

ตารางที่ 3.2 ช่องทางการจัดจำหน่ายผลผลิต/ผลิตภัณฑ์ ของเกษตรกรที่เข้ารับการอบรม

กิจกรรม	จำนวนเกษตรกร ก่อนเข้าร่วมโครงการ		เปรียบเทียบผล		จำนวนเกษตรกร หลังเข้าร่วมโครงการ	
	(ราย)	(ร้อยละ)	(ราย)	(ร้อยละ)	(ราย)	(ร้อยละ)
ช่องทางการจัดจำหน่ายผลผลิต/ผลิตภัณฑ์						
1) จัดจำหน่ายเองบนพื้นที่ของท่าน	หลังเข้าร่วมโครงการ ช่องทางการจัดจำหน่าย ผลผลิต/ผลิตภัณฑ์ ของเกษตรกร ทั้งหมดเพิ่มขึ้น	
2) ตลาดในท้องถิ่น
3) โรงสี/พ่อค้าคนกลาง
4) สหกรณ์
5) ช่องทางออนไลน์
6) อื่นๆ

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

หมายเหตุ : • เกษตรกร 1 ราย สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

- ช่องทางจัดจำหน่ายผลผลิต/ผลิตภัณฑ์ อื่นๆ ได้แก่ (ระบุ).....
.....
.....

ตารางที่ 3.3 การเข้ารับการอบรมสามารถช่วยแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรได้หรือไม่

กิจกรรม	ราย	ร้อยละ
เกษตรกรทั้งหมดที่ประสบปัญหาด้านการเกษตร
1) แก้ไขปัญหาได้ทั้งหมด
2) แก้ไขปัญหาได้บางส่วน
3) แก้ไขปัญหาไม่ได้

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

ตารางที่ 3.4 การใช้ปุ๋ย (เคมี/อินทรีย์) รวมทุกกิจกรรมเกษตรตลอดช่วง 1 ปี ของเกษตรกรที่เข้ารับการอบรม

กิจกรรม	ก่อนเข้าร่วมโครงการ	เปรียบเทียบผล		หลังเข้าร่วมโครงการ
		ราย	ร้อยละ	
1) ปุ๋ยเคมี				
• ปริมาณที่ใช้ กก.	เกษตรกรที่ใช้ปุ๋ยเคมีลดลง	 กก.
• มูลค่าที่ใช้ บาท บาท
2) ปุ๋ยอินทรีย์				
• ปริมาณที่ใช้ กก.	เกษตรกรที่ใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพิ่มขึ้น	 กก.
• มูลค่าที่ใช้ บาท บาท

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

ตารางที่ 3.5 การใช้สาร (เคมี/ชีวภาพ) รวมทุกกิจกรรมเกษตรตลอดช่วง 1 ปี ของเกษตรกรที่เข้ารับการอบรม

กิจกรรม	ก่อนเข้าร่วมโครงการ	เปรียบเทียบผล		หลังเข้าร่วมโครงการ
		ราย	ร้อยละ	
1) สารเคมี				
• ปริมาณที่ใช้ กก.	เกษตรกรที่ใช้สารเคมีลดลง	 กก.
• มูลค่าที่ใช้ บาท บาท
2) สารชีวภาพ				
• ปริมาณที่ใช้ กก.	เกษตรกรที่ใช้สารชีวภาพเพิ่มขึ้น	 กก.
• มูลค่าที่ใช้ บาท บาท

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

ตารางที่ 3.6 รายรับ - รายจ่าย ครั้วเรือนของผู้เข้ารับการอบรม

กิจกรรม	ก่อนเข้าร่วมโครงการ	หลังเข้าร่วมโครงการ
1) รายรับ		
• รายรับเฉลี่ย (บาท/เดือน)
• ครั้วเรือนเกษตรกรที่มีรายรับเพิ่มขึ้น	จำนวน ราย คิดเป็นร้อยละ	
2) รายจ่าย		
• รายจ่ายเฉลี่ย (บาท/เดือน)
• ครั้วเรือนเกษตรกรที่มีรายจ่ายลดลง	จำนวน ราย คิดเป็นร้อยละ	

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

ตารางที่ 3.7 รายรับ - รายจ่าย ครั้วเรือนของผู้เข้ารับการอบรม (เฉพาะภาคการเกษตร)

กิจกรรม	ก่อนเข้าร่วมโครงการ	หลังเข้าร่วมโครงการ
1) รายรับภาคการเกษตร		
• รายรับภาคการเกษตรเฉลี่ย (บาท/เดือน)
• ครั้วเรือนเกษตรกรที่มีรายรับ (ภาคการเกษตร) เพิ่มขึ้น	จำนวน ราย คิดเป็นร้อยละ	
*** หลังเข้าร่วมโครงการมีครั้วเรือนเกษตรกรที่รายรับภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นเฉลี่ย บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ		
2) รายจ่ายภาคการเกษตร		
• รายจ่ายภาคการเกษตรเฉลี่ย (บาท/เดือน)
• ครั้วเรือนเกษตรกรที่มีรายจ่าย (ภาคการเกษตร) ลดลง	จำนวน ราย คิดเป็นร้อยละ	
*** หลังเข้าร่วมโครงการมีครั้วเรือนเกษตรกรที่รายจ่ายภาคการเกษตรลดลงเฉลี่ย บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ		

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

ส่วนที่ 4 การใช้บริการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

- ในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (1 ตุลาคม 2565 – 30 กันยายน 2566) เกษตรกรผู้นำที่เข้ารับการอบรม เข้ามาใช้บริการจาก ศพก. เฉลี่ย จำนวน ครั้ง/ปี

ตารางที่ 4.1 เกษตรกรผู้นำที่เข้ารับการอบรม เข้ามาใช้บริการจาก ศพก. ประเด็นเรื่องใด และเฉลี่ยจำนวนกี่ครั้ง/ปี

ประเด็นเรื่องที่ใช้บริการ	จำนวนเกษตรกรที่ใช้บริการ		การใช้งานจำนวนเฉลี่ย (ครั้ง/ปี)
	ราย	ร้อยละ	
1) เข้ารับการอบรมเกษตรกรผู้นำ
2) ศึกษา/เรียนรู้จากแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้
3) ขอรับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร
4) เข้าร่วมงาน Field day
5) ขอรับบริการด้านการเกษตร
6) ขอรับปัจจัยการผลิต
7) ขอรับคำปรึกษาด้านการเกษตร
8) อื่นๆ

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

หมายเหตุ : • เกษตรกร 1 ราย สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

- การขอรับบริการด้านการเกษตร (ข้อ 5) ได้แก่ (ระบุ).....
.....
.....
- การขอรับปัจจัยการผลิต (ข้อ 6) ได้แก่ (ระบุ).....
.....
.....
- การขอรับคำปรึกษาด้านการเกษตร (ข้อ 7) ได้แก่ (ระบุ).....
.....
.....
- อื่นๆ (ข้อ 8) ได้แก่ (ระบุ).....
.....
.....

ตารางที่ 4.2 การกลับเข้ามาใช้บริการ ศพก. ในอนาคต ของเกษตรกรผู้นำที่เข้ารับการอบรม

การใช้บริการ ศพก. ในอนาคต	จำนวนเกษตรกร	
	(ราย)	(ร้อยละ)
1) กลับเข้ามาใช้บริการ ศพก.
1.1) เข้ารับการอบรมเกษตรกรผู้นำ
1.2) ศึกษา/เรียนรู้จากแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้
1.3) ขอรับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร
1.4) เข้าร่วมงาน Field day
1.5) ขอรับบริการด้านการเกษตร
1.6) ขอปัจจัยการผลิต
1.7) ขอรับคำปรึกษาด้านการเกษตร
1.8) อื่นๆ
2) ไม่กลับเข้ามาใช้บริการ ศพก.
2.1) เนื่องจากไม่มีอะไรใหม่ที่น่าสนใจ
2.2) เนื่องจากไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้
2.3) เนื่องจากอยู่ไกล
2.4) อื่นๆ

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

หมายเหตุ : • เกษตรกร 1 ราย สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

- การขอรับบริการด้านการเกษตร (ข้อ 1.5) ได้แก่ (ระบุ).....
.....
.....
- การขอรับปัจจัยการผลิต (ข้อ 1.6) ได้แก่ (ระบุ).....
.....
.....
- การขอรับคำปรึกษาด้านการเกษตร (ข้อ 1.7) ได้แก่ (ระบุ).....
.....
.....
- อื่นๆ (ข้อ 1.8) ได้แก่ (ระบุ).....
.....
.....
- อื่นๆ (ข้อ 2.4) ได้แก่ (ระบุ).....
.....
.....

ตารางที่ 4.3 ระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมต่อการใช้บริการ ศพก.

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ
1) ศาลาเรียนรู้/สถานที่เรียนรู้/อาคารเรียนรู้
2) ห้องน้ำ
3) ฐานเรียนรู้/แปลงเรียนรู้
4) องค์ความรู้ของประธานศูนย์และทีมงาน
5) หลักสูตรที่กำหนดตรงกับความต้องการของเกษตรกร
6) รูปแบบการถ่ายทอด
7) วิทยากรภายนอกในการถ่ายทอดความรู้
8) การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

หมายเหตุ : • ระดับความพึงพอใจ แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด = 5

มาก = 4

ปานกลาง = 3

น้อย = 2

น้อยที่สุด = 1

- ปัญหาอุปสรรคในการใช้บริการ ศพก./ศูนย์เครือข่าย (ระบุ ปัญหา/อุปสรรค ที่พบมากที่สุด 5 อันดับแรก)

.....

.....

.....

.....

.....

- สิ่งที่ต้องปรับปรุง/ข้อเสนอแนะ (ระบุ สิ่งที่ต้องปรับปรุง/ข้อเสนอแนะ ที่พบมากที่สุด 5 อันดับแรก)

.....

.....

.....

.....

.....